

2.2. La situació de la dona.

La dona en l'antiguitat era davant la llei menor d'edat, no gaudia de cap dret, ni polític, ni jurídic i estava sota la custòdia del seu pare o el seu marit. Ni tan sols podia tenir propietats.

S'encarregava d'administrar la casa i educar els fills fins als set anys i a les filles fins a la seua boda. Però la seua **funció primordial** era la procreació de fills perquè perpetuaren el culte familiar.

La diferència entre gèneres començava ja amb el naixement: es preferien els barons a les femelles. A més, a la porta de la llar on s'havia produït un naixement, aquest s'anunciava amb una corona de llorer, si era baró, i amb una de llana, si era femella, clar destí designat per a l'un i l'altre gènere.

Després, la dona no podia accedir al món de la cultura i la seua educació era menor que la dels homes, perquè rebien de les seues mares i dides una educació exclusivament domèstica (no anaven a escola, com els xiquets), que les preparava només per a la vida casolana i només eixia de casa per a festivitats religioses. Això sí, podien ser sacerdotesses i participar en distintes processons.

Vivien, per tant, recloses a la seua llar i fins i tot, si l'habitatge reunia condicions, hi havia una zona reservada per a les dones, "gineceu"; i una altra, per als homes "andron".

El matrimoni tenia com a finalitat la procreació, era per conveniència i molt gran la diferència d'edat entre els cònjuges (quinze per a la dona i trenta per a l'home).

El divorci, com l'abandó de fills, era un assumpte personal i el marit havia de tornar el dot en el cas de ser el causant de la separació.

Però a pesar de tot el que s'ha dit va haver-hi excepcions, perquè van existir dones els noms de les quals han passat a la història, gràcies als seus escrits de caire literari:

- **Aspàsia**, Dona molt sàvia a la que Pèrcles va estimar i per la qual va abandonar la seua primera dona. Va exercir una gran influència en ell.
- **La dones espartanes** participaven de la vida social i no estava recloses en casa. Practicaven molt d'esport. Podien assistir a les festa públiques i als jocs Olímpics, però sense participar-hi.

A l'illa de Lesbos, va haver-hi una escola per a xicotes aristòcrates, on estudiaven música, cant, dansa, etc . Un clar exemple és la poetessa **SAFO**, nascuda d'una família aristocràtica, que va escriure una poesia plena de sensibilitat i feminitat, cantant a l'amor, la nostàlgia i la vida, en un món dominat pels homes. Va ser traduïda i imitada per Catul i Horaci, la qual cosa va afavorir el seu influx posterior. Altres poetesses foren Mírtide d'Antepo, Telesila d'Argos i Corina de Tanagra.

– El nombre de dones que coneixem gràcies a la literatura grega és ampli: Hel·lena de Troia, Penèlope, les Amazones, Antígona, Lisístrata, etc. Però la imatge que de la dona ens transmeten els texts literaris és bàsicament negativa. Com a exemple podem referir a Pandora, la primera dona, que va ser creada com a càstig contra els homes, perquè és la causant de tots els mals de la humanitat.

Un altre exemple clar és el famós poema de Semònides d'Amorgos (. VII a. C.) en el que irònicament parla dels distints tipus de dones a qui compara amb animals. La dona ideal és la que els déus van formar de l'abella.

I finalment, no hem d'oblidar a dos grups de dones :

- **Les heteres**, companyes cultes, que acompanyaven els homes en les reunions de societat a canvi de diners
- i **les concubines**, amb les quals era molt freqüent que els homes es relacionaren. Eren amants estables que podien ser acollides en casa. Se les exigia fidelitat i els fills de la relació podien ser reconeguts, encara que sempre darrere dels fills legítims.

Com a conclusió podem dir que aquesta situació tan desigual que vivia la dona grega ha perdurat al llarg dels segles fins a l'actualitat, on la igualtat és moltes vegades més teòrica que real. I un fet que tampoc hem d'oblidar és que un dret polític tan fonamental com el dret al vot no va ser implantat en països com Anglaterra o França fins ben entrat el segle XX.